

International JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş

29.11.2022

<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3431>

Published /Yayınlanma

31.01.2023

Research Article

Volume/Issue (Sayı/Cilt)-ss/pp

10(91), 234-241

ISSN: 2459-1149

Dr. Serkan ÇİFTÇİ

<https://orcid.org/0000-0003-0949-1267>

Milli Eğitim Bakanlığı, Yusuf Gökçenay Bilim ve Sanat Merkezi, Van /TÜRKİYE

Dr. Abdulkadir SAĞLAM

<https://orcid.org/0000-0003-3023-5751>

Milli Eğitim Bakanlığı, Edremit Bilim ve Sanat Merkezi, Van/ TÜRKİYE

YABANCI DİL EĞİTİMİNDE WEB 2.0 ARAÇLARI KULLANIMININ YARARLARI VE ZORLUKLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

A REVIEW OF THE BENEFITS AND CHALLENGES OF USING WEB 2.0 TOOLS IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojisinin çok önemli olduğu 21. yüzyılda yabancı dil öğrenme ihtiyacı da artmış, bir veya birden fazla yabancı dil bilmek, farklı kültürleri bilmek ve anlamak her toplum için bir zorunluluk haline gelmiştir. Dünyadaki bu hızlı değişim ve gelişim, her gün beraberinde yeni bilgiler, yeni teknolojiler ve yeni yaklaşım tarzları ortaya çıkarmaktadır. Yaşam boyu öğrenmenin sürdürülebilir hale gelmesi için en önemli etmen, eğitim sisteminin 21.yüzyıl becerilerine sahip bireyler yetiştiren bir metodu hayata geçirmesi olacaktır. Eğitim sistemlerinde öğrencilerin ihtiyaç duyacağı eğitsel donanımlar, eğitim sisteminin amaçlarına ulaşması için gereklidir. Buradan hareketle de çalışmada Web 2.0 teknolojilerini yabancı dil sınıflarına entegre etmenin yararlarını ve zorluklarını gözden geçirmeyi amaçlanmıştır. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden literatür tarama ve doküman incelemesi ile oluşturulmuştur. Çalışma sonucunda öğrencilerin 21.yüzyılın en önemli becerilerinden olan yabancı dil becerilerinin gelişiminde Web 2.0 araçlarının oldukça etkili olduğu; dil öğretiminde Web 2.0 araçlarını kullanmanın çeşitli zorlukları olmasına rağmen yararlarının çok daha fazla olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde, Web 2.0 araçlarına daha fazla yer vererek daha etkili ve kalıcı bir öğretimin gerçekleştirilebileceği önerisinde bulunulabilir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Eğitimi, Web 2.0 Araçları, Dil Öğretimi.

ABSTRACT

In the 21. century, in which Information and communication technology are very important, the need to learn foreign languages has also increased and knowing one or more foreign languages, knowing and understanding different cultures has become a necessity for every society. This rapid change and development in the world bring new information, new technologies and new approach styles with it every day. The most important factor for lifelong learning to become sustainable will be for the education system to implement a method that educates individuals with 21st century skills. The educational equipment that students will need in educational systems is necessary for the education system to achieve its goals. Based on this point of view, it is aimed to review the benefits and difficulties of integrating Web 2.0 technologies into foreign language classes in the study. The study was created by using qualitative research methods, literature review and document review. As a result of the study, it has been concluded that Web 2.0 tools are very effective in the development of foreign language skills, which are one of the most important skills of the 21. Century for students; although there are various difficulties in using Web 2.0 tools in language teaching, their benefits are much greater. Based on these results, it can be suggested that more effective and permanent teaching can be carried out by giving more space to Web 2.0 tools in the teaching of English as a foreign language.

Keywords: Foreign Language Education, Web 2.0 Tools, Language Teaching.

1. GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojisinin çok önemli olduğu 21. yüzyılda yabancı dil öğrenme ihtiyacı da artmış, bir veya birden fazla yabancı dil bilmek, farklı kültürleri bilmek ve anlamak her toplum için bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu bağlamda ülkeler yabancı dil politikalarını gözden geçirmeye başlamışlardır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla geliştiği günümüzde "teknoloji" kelimesi yabancı bir konu olmaktan çıkmış, bilinen ve üzerinde birçok kez çalışılan bir konu haline gelmiştir. İngilizceyi ikinci dil olarak kullanma becerileri öğretme ve öğrenmeyi geliştirir. Bugün eğitimciler, 21. yüzyıl becerilerine alışmış kaliteli insan sermayesi yaratma ihtiyacının her zamankinden daha önemli olduğunu neredeyse her gün duyuyorlar. Yabancı dili öğrenme ve kullanma bireylere hem akademik hem kişisel beceriler kazandırmaktadır. Bu beceriler, öğrencilerimizi bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik

(STEM) uygulamalarıyla dönüştürülen bir dünyanın zorluklarını karşılamak için gereken gereksinimlerle hazırlayacaktır (Chartrand, 2012). Ayrıca, yabancı dil eğitimi süreçleri içerisindeki gelişmeler analiz etme, eleştirel düşünme, varsayım yapma ve karar verme gibi üst düzey düşünme becerilerini kullanmayı gerektirmektedir. Ancak dil eğitimindeki gelişmeler ve zorluklar öncelikle öğretmenleri etkilemektedir.

Hedef dilde sözlü uygulama, yalnızca teknoloji kullanımıyla daha yaygın olarak kullanılamaz; aynı zamanda daha özgün olabilir, ayrıca öğrenciler İngilizce konuşmaya odaklanabilirler. Sözlü dil alıştırmalarına ve yazma alıştırmalarına tekrar tekrar katılmak yerine, konularından bağımsız olarak hedef dili ana dili konuşanlarla beceri ve içerik odaklı etkileşime geçebilirler (Chang, Pearman ve Farha, 2012). Ana dili İngilizce olan kişilerle teknoloji aracılığıyla kurulan bu etkileşim, özellikle pratik yapacak başka dili olmayan veya okuduğunu anlama becerisini aktif olarak geliştiren ancak anlaşılma korkusuyla hedef dili konuşmaktan korkan öğrenciler için yararlıdır. Sözlü dil pratiği sırasında utangaçlık veya kafa karışıklığı, özellikle genç öğrenciler arasında nadir değildir. Teknolojinin yabancı dil öğrenenler için ek bir avantajı, bilgisayarın tekrar tekrar telaffuzları ve tanımları engellenmeden ve hayal kırıklığına uğramadan pratik sağlamasıdır (Young, Wang ve Hang, 2010). Konuşma dilinin gelişiminin yanı sıra teknoloji yardımıyla okuma ve yazma becerileri de geliştirilmektedir. Dil öğrenenlerin ana dili İngilizce olan kişilerle gerçek durumlarda başarılı bir şekilde etkileşim kurması sadece okuma becerisini arttırmakla kalmaz, aynı zamanda bireyin iletişim kurma motivasyonunu da artırır (Wu, Yen ve Merek, 2011). Web 2.0 araçları, dil öğrenenlerin işbirlikçi projelere ve tartışmalara katılmak için birbirlerini anlamaları gereken çeşitli bağlamlarda birden çok anadili ile tekrar tekrar etkileşim kurmasına olanak tanır. Teknoloji ve Web 2.0 araçları, bilginin inşasını, yabancı dile odaklanmayı ve bilgi birimleri arasındaki iletişimi destekler. Teknolojik deneyimler, dil öğrenenlerin başkalarıyla etkileşime girmesine, birlikte sanal gerçeklikle yüzleşmesine, bilgiyi genişletmesine ve kişisel ilişkiler kurmasını sağlar (Shih & Yang, 2008). Öğrenci grubuyla çalışma ve bilgi edinme kavramı, Vygotsky'nin sosyolinguistik teorisinde de bulunabilir, burada bilişsel gelişim sosyal etkileşimler yoluyla geliştirilir. Dil öğrenimi hem sosyal hem de etkileşimlidir, çünkü konuşma dili sosyal etkileşim yoluyla öğrenilir ve okuma ve yazma, hedef dili bilen diğer kişiler ile muhatap olma ve onlardan bilgi alma yoluyla öğrenilir. Öğretme ve öğrenmede teknoloji tabanlı etkinliklerin kullanımı birçok eğitimci tarafından sürekli olarak uygulanmaktadır ve araştırmalar bunun öğrencilerin öğrenmesine önemli ölçüde yardımcı olduğunu göstermiştir (Halim ve Hashim, 2019).

İngilizce öğretmenlerine yardımcı olabilecek, onları öğretme ve öğrenmeye entegre edebilecek, öğrencilere birçok fayda sağlayabilecek birçok teknoloji var ve bunlardan biri de dil sınıflarında Web 2.0'in kullanılmasıdır. Günümüzün teknolojik ve sosyal değişim ortamında, büyük değişimler yaşanmaktadır. Hashim, Yunus, Embi & Ozir (2017), öğrenme deneyimlerini ve süreçlerini geliştirmek için teknolojiyi kullandıkları ölçüde, teknolojinin öğrencilerin sınıf içinde ve dışında yaşamlarını etkilemeye devam ettiğini savunmaktadır. Wang ve Vasquez'in (2012) belirttiği gibi, birçok kişi artık Web 2.0 teknolojisini "Bloglar, Wiki'ler ve Facebook, Twitter, Instagram ve LinkedIn gibi sosyal ağ araçları aracılığıyla iletişim kurmak, işbirliği yapmak, ağ kurmak ve eğlenmek için kullanmaktadır. Modern BİT bilgi, beceri ve araçlarının yardımıyla, bilgileri yalnızca çevrimiçi olarak okumak ve almak dışında bilgiyi oluşturur ve paylaşıyoruz (Lomicka & Lord, 2016). Bireyler, yabancı dillerini daha geniş halkla iletişim kurmak ve küresel bir köy haline gelen bir dünyada kültürlerarası olarak katılmak için kullanabilirler. Bu nedenlerle yabancı dil eğitimi vazgeçilmezdir ve örneğin Japonya'da yabancı dil müfredatında ağırlıklı olarak ilköğretim ikinci sınıftan yükseköğretime kadar İngilizce eğitime devam edilmektedir. Tüm bu gelişmeler karşısında yabancı dil öğrenme ve öğretme yöntemleri de zaman içerisinde çeşitlenmiştir. Tarım toplumları, bilginin öğretmenlerden öğrencilere transferini zamanla sorgulamaya başlamışlar ancak sanayileşme, öğrencilerin bilgiyi anlamlı şekillerde yorumladığı öğrenci merkezli yöntemlere doğru bir kaymaya öncülük etmiştir. İçinde yaşadığımız dijital çağda teknoloji, öğrencileri kendi kendine öğrenen bireylere dönüştürmektedir (Kasapoğlu-Akyol, 2010).

2. EĞİTİMDE WEB 2.0 ARAÇLARI

Web 2.0 araçlarının teknolojide yeni bir çağ açtıkları ve başta eğitim olmak üzere birçok alanın bu araçlardan faydalandığı belirtilmektedir. O'Reilly'ye (2009) göre Web 2.0 kavramı, 2004 yılında diğer web geliştiricileri ile bilişim şirketlerinin geleceğini tartıştığı bir konferans oturumu sırasında yapılan beyin fırtınası sonucunda geliştirilmiştir. Bu nedenle, Web 2.0 teriminin ilk olarak bu ilk Web 2.0 konferansında ortaya çıktığı genel olarak kabul edilmektedir. Geçtiğimiz on yılda, Web 2.0'in tanımı farklı bakış açıları ve farklı araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir ve halen tartışma konusudur (Grosbeck, 2009). Warschauer ve Grimes (2007), Web 2.0 teriminin yalnızca mevcut Web teknolojisinin

Yeni bir sürümünü değil, aynı zamanda "temel Web platformunun iletişim kullanımındaki gerçek değişiklikleri" de ifade ettiğini savunmuşlardır. Ayrıca Tu, Blocher ve Ntoruru (2008) göre Web 2.0, "kullanıcılar arasında yaratıcılığı, bilgi paylaşımını ve işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan web teknolojisi" olarak da tanımlanmaktadır. Consalvo'nun (2005) öne sürdüğü gibi: "İnternet kimin için ve kimler için var oluyorsa, insanlar ve gruplar İnternet etkinliğinin temel unsurlarıdır. "Kullanıcı"yı tanımlamak bize insanların aktif araçlar olduğunu ve "kullanım"ın asla bağlamından koparılmadığını, edilgen olmadığını hatırlatır. Geçmişten farklı olarak, bugün Web 2.0 kullanıcıları iletişimi ve bilgi alışverişini benimsemektedir. Web 2.0'ın anlamları farklı ve oldukça tartışmalı olsa da, birbirlerine benzemektedirler. Web 2.0, farklı bilim adamlarının neyi ve nasıl tanımladığına bağlı olarak, genellikle geliştirmenin ikinci nesli olan web geliştirme ve tasarımına atıfta bulunmaktadır. Günümüzde Web, sadece bilgi ve bilgi oluşturmak için değil, aynı zamanda paylaşmak için de bir platformdur. Bu, yalnızca bilgi indirmek yerine kullanıcıların bunları yükleyebileceği ve yalnızca bilgi okumak yerine artık oluşturabileceğimiz anlamına gelir. Böylece Ağın kendisi onu kullananlar tarafından şekillendirilmiş ve hala şekillendirilmektedir. Web 2.0 teknolojileri, her türlü bilgi alışverişini yapabilmesi, dijital platformlarda bireyler arasında sosyal etkileşimi sağlaması ve işbirliğini desteklemesi nedeniyle eğitimde kendine yer edinmiştir. Web 2.0 teknolojilerinin yanı sıra bu teknolojileri destekleyen çeşitli Web 2.0 standartları bulunmaktadır. Bu standartlar genel olarak web ortamındaki görsel ve işlevsel yenilikler olarak görülebilir (Kaynar, 2019).

Tablo 1. Web 2.0 Araçlarının Sınıflandırılması

Animasyon Araçları	Kodlama Araçları	Sınıf Yönetimi Araçları
Anket Araçları	Logo ve Tasarım Araçları	Sunum Araçları
Depolama ve Dosyalama Araçları	Müzik ve Araçları	Takım ve Grup Oluşturma Araçları
Dijital Pano Araçları	Oyun Geliştirme Araçları	Takvim, Çizelge Araçları
Elektronik Kitap Araçları	Sosyal Paylaşım Siteleri	Metin ve Yazarlık Araçları
Harita Araçları	Sanal Gerçeklik Araçları	Video Araçları
Fotoğraf ve Resim Araçları	Poster ve Afiş Araçları	Video Konferans Araçları
Test ve Sınav Araçları	Karikatür ve Çizim Araçları	Web Geliştirme Araçları

Kaynak: Yeşilyurt (2019)

Web 2.0 teknolojilerinin öğrencilerin dil gelişimi üzerindeki etkisini araştıran birçok araştırmaların ortak noktası, Web 2.0 araçlarıyla entegrasyonun öğrenme ortamlarını genişlettiğidir. Bosch da (2009) web 2.0 teknolojilerinin eğitsel faydalarını üretkenlik, motivasyon, öğrenme ve öğrenmeyi öğrenme gibi dört ana başlık altında toplamış ve bu faydaları açıklamıştır. Wang ve Vasquez (2012) da Byrne ile aynı doğrultuda Web 2.0 uygulamalarının faydalarını öğretmen, öğrenci ve sınıf ortamına göre kategorize etmiş ve Web 2.0 araçlarını kullanmanın öğretmenlere faydalarını aşağıdaki gibi ifade etmişlerdir:

- Web 2.0 araçlarını kullanan bir öğretmen, sınıfa getirdiği çeşitli etkinlikler, programlar ve ürünlerle sınıfına canlılık ve hareket katar.
- Ders etkinlikleri daha işlevsel ve güncel bilgiler ile desteklenebilir.
- Günlük yaşamda karşılaşılabilecek örnek problemler değerlendirilerek çözüm üretilebilir.
- Öğrenme sürecinde değerlendirme aşaması daha geniş ve çeşitli yöntemlerle yapılarak objektif sonuçlar sunabilir.
- Farklı uygulamalar kullanılarak farklı eğitsel ürünler ortaya çıkabilir ve bu ürünler kolaylıkla farklı şekillerde kullanılabilir.

Birçok dil öğretmeni ve eğitmeni, Web 2.0'ın sunduğu araçları ikinci dilin öğretimine entegre etmeye başlamış ve bu önemli bir trend haline gelmiştir (McLoughlin ve Lee, 2007). Bosch (2009), sosyal ağ platformları gibi Web 2.0 araçlarının çoğunun mevcut ağları korumak ve yenilerini geliştirmek için kullanıldığını ekledi. Bu, bazıları eğitici olabilecek çeşitli mikro topluluklara katılıma izin veren sürekli yüksek hızlı bir ağ sağlar. Araştırmacılar, uzaktan kursların genellikle uygulama gruplarının geliştirilmesi yoluyla daha başarılı olabileceğini göstermiştir. Ayrıca, öğrencilerin çevrimiçi ortamda sosyal varlıklarını da artırabileceğini ifade etmektedirler (Brady, Holcomb ve Smith, 2010). Özellikle öğrencilerin sınıftaki diğer öğrenciler ve/veya öğretmenlerle yeterince yüz yüze etkileşim kurma fırsatına sahip olmadığı çevrimiçi bir ortamda bir topluluk duygusu geliştirmek kesinlikle önemlidir. Bilgi paylaşımını mümkün kıldıkları için, Web 2.0 teknolojisi tarafından etkinleştirilen sosyal ağlar, öğrenciler arasında çevrimiçi tartışmayı kolaylaştırır çünkü sosyal ve eğitimsel olarak uyumlu bir ağda etkileşim kurabilir ve bir topluluk oluşturabilirler.

Web 2.0 teknolojisi ve dil sınıfına odaklanan araştırmalar yapılmıştır ve halen yürütülmektedir. Greenhow, Robelia ve Hughes, (2009), Web 2.0'ın benzersiz özelliklerinin ve gençlerin onu kullanma eğiliminin öğretme ve öğrenmeyi nasıl etkilediğini araştırdı. alışmalarında iki önemli tema ortaya çıktı; öğrencilerin katılımı ve yaratıcılığı ve evrimii kimliğin oluşumu. Öte yandan, Ajjan ve Hartshorne (2008), niversite ğretim üyelerinin sınıfta öğrenmeyi desteklemek için Web 2.0 teknolojisinin yararlarına ilişkin farkındalığını araştırmak ve ğretim yelerinin Dağıtılmış Planlı Davranış Teorisi'ni kullanarak bu araçları benimseme kararını daha iyi anlamak için bir çalışma gerçekleştirmişlerdir. alışmalarında, ğretim yelerinin Web 2.0'ın niversite rencilerinin öğrenmelerini, sosyal etkileşimlerini ve yazma becerilerini geliştirebilecekleri konusunda hemfikir oldukları saptamışlardır.

2.1. Çalışmanın Amacı

Bu alışma, Web 2.0 teknolojilerini yabancı dil sınıflarına entegre etmenin yararlarını ve zorluklarını gözden geçirmeyi amaçlamaktadır.

3. YÖNTEM

Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden literatür tarama ve doküman incelemesi ile oluşturulmuştur. Yıldırım ve şimşek'e (2008) göre literatürün taranması, araştırılması istenilen konulara dair bilgileri içeren yazılı materyallerin analizlerini kapsamaktadır. Nitel araştırmalarda literatürün incelenmesi doğrudan gözlem ve görüşmenin pek mümkün olmadığı durumlarda veya çalışmanın geçerliliğini artırmak adına kullanılan bir yöntemdir. Doküman analizi ise güncel eğitim araştırmaları içerisinde önemli bir yere sahip dil ğretimi konusunda birçok farklı kaynaktan yararlanılarak detaylı literatür çalışması yapılmıştır. Doküman analizi, yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve dizgesel olarak zleme etmek için kullanılan bir nitel inceleme yöntemidir. Doküman analizi, matbu ve elektronik materyaller olmak suretiyle bütün belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistemli bir yöntemdir. Nitel araştırmada kullanılan diğer yöntemler gibi doküman analizi de anlam çıkarmak, alakalı mevzu ile alakalı bir tema oluşturmak, ampirik açıklama geliştirmek için verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirmektedir (Corbin & Strauss, 2008).

4. BULGULAR

4.1. Yabancı Dil Eğitiminde Web 2.0 Araçları Kullanmanın Yararları

Birçok akademik çalışmaya dayanarak (Ajjan ve Hartshorne, 2008; Greenhow ve arkadaşları, 2009; McLoughlin ve Lee, 2007; Bosch, 2009) Web 2.0 teknolojisinin öğretme ve öğrenmede önemli ve gerekli bir yardımcı haline geldiği söylenbilir. Araştırmalar ayrıca bilgi ve iletişim teknolojilerinin, özellikle Web 2.0 teknolojilerinin kullanımının hem yabancı dil derslerine hem de dil öğrenenlere olumlu etkisi olduğunu göstermiştir (Sturm, Kennell, McBride ve Kelly, 2009; Wang & Vasquez, 2012; Warschauer & Grimes 2007). Eğitimde ve dil ğretiminde önceleri temel bilgi iletişim teknolojileri ile başlayan teknoloji kullanımı yerini Web 2.0 araçlarına bırakarak bir güncelleme yaşamıştır. Farklı özelliklere sahip çeşitli Web 2.0 araçları, öğrenmenin ve dil öğretiminin sayısız alanlarına dokunarak eğitim teknolojileri alanında yenilikler sağlamaktadırlar. Yunus, Salehi ve Chenzi (2012), sosyal ağ araçlarını yabancı dil öğrenimine dâhil etmenin avantajlarını ve dezavantajlarını, özellikle de yazma derslerinde inceleyen araştırmalarında, çoğu öğrencinin artık dijital yerliler olduğuna, dolayısıyla artık birer sosyal ağ aracı olduklarına dikkat çekmektedirler. Bu durum onları Web 2.0 teknolojilerine tanıdık kılarak bu teknolojiyi daha etkin kullanmalarına imkn tanımaktadır. Web 2.0 araçları ile bu kadar fazla vakit geçiren ve onlara bu kadar tanıdık olan rencilerin sosyal ağ araçlarından yeterli girdi alabilecekleri ve böylece rencilerin yazma becerilerini geliştirecekleri ifade edilebilir. Ayrıca renciler, Bloglar ve Facebook gibi sosyal paylaşım sitelerinde, öğretmenin notlarını bir bütün halinde (eski ve yeni notlar) kronolojik olarak görüntüleyebilme ve okuyabilme kolaylığını kullanabilmektedirler. Web 2.0 araçları, ğrenci motivasyonunu artırarak ve teknoloji tabanlı öğrenmeye yönelik tutum ve algıları değiştirmek için teşvikler sağlayarak duygusal öğrenme alanında öğrenmeyi teşvik etmek için sıklıkla kullanılmıştır. Araştırmacılar ayrıca rencilerin genel olarak entegre web 2.0 öğrenme ortamlarına karşı olumlu tutumlara sahip olduklarını belirtmişlerdir. Örneğin, Perifanou (2009) tarafından yapılan bir araştırma, Twitter'daki mikro oyun dil etkinliklerinin bir İtalyan sınıfında ğrenci motivasyonunu artırdığı ortaya koyulmuştur. Martinez (2012), özellikle akademik olarak mücadele ettiklerinde, rencilerin bloglarını birbirlerine "duygusal güvenlik" sağlamak için kullanmıştır. Blogların, rencilere birbirlerini desteklemek ve teşvik etmek için genellikle sınırlı yüz yüze toplantılarda bulunmayan benzersiz bir kanal sağladığı belirtilmiştir.

Web 2.0 araçlarının güncel kullanımına yaygın bir örnek olan Instagram kullanımı, dil öğretimi ve öğrenimi sürecinde faydalı olabilir çünkü Instagram, dil derslerinde destek sağlayabilecek birçok bağlamsal görsel bilgi sağlar. Bu destekler özellikle uygundur çünkü görsel uzamsal öğrencilere hitap edebilecek öğeler sağlarlar. Instagram'ı dil sınıflarına dâhil etmek, sosyal olarak bağlantılı bir öğrenci topluluğu oluşturmaya da yardımcı olabilir çünkü öğrencilerin sınıf dışında birbirleriyle bağlantı kurmasına ve etkileşimde bulunmasına olanak tanır. Bunun nedeni olarak, sosyal etkileşime ve kullanıcılar arasındaki etkileşime yardımcı olan Instagram kullanıcıları tarafından da küçümsenmeyecek "beğenme" ve "yorum yapma" işlevleri sunması gösterilebilir (Al-Ali, 2014). Web 2.0 araçlarının avantajları göz önüne alındığında dil öğretimi ve öğrenimi için uygun fırsatlar yarattığı söylenebilir. Bu sosyal uygulamaların, içerdikleri çeşitli özellikler nedeniyle dil öğrenme veya öğretme sürecini eğlenceli, etkileşimli ve ilgi çekici hale getirerek kolaylaştırdığı bulunmuştur. Web 2.0 araçları, yalnızca hedef dildeki orijinal içeriğe erişime izin vermekle kalmaz, aynı zamanda kültürel ve kültürlerarası yetkinliğin gelişimi ve konumu ne olursa olsun, farklı dil becerilerinin (okuma, dinleme, yazma ve konuşma) etkileşimli uygulaması için fırsatlar sunar (Sağlık ve Yıldız, 2021). Bununla birlikte, Web 2.0 teknolojisinin ESL derslerinde sunabileceği potansiyel faydalardan bağımsız olarak, Web 2.0 teknolojisini ESL sınıfına entegre etmenin dezavantajları veya dezavantajları olarak kabul edilen engeller konusunda endişeler sürekli olarak dile getirilmiştir.

4.2. Yabancı Dil Eğitiminde Web 2.0 Araçları Kullanımında Karşılaşılan Zorluklar

Belirgin bir şekilde avantajları olsa da, Web 2.0'ı yabancı dil sınıflarında kullanırken dezavantaj veya zorluk haline gelebilecek bazı engeller vardır. Daha spesifik olarak, Web 2.0 teknolojilerinin etkileşimli faydaları bazı ilgili engelleri içerebilir. Melor ve arkadaşlarına (2012) göre Facebook sohbet grupları, uygulamalar, oyunlar ve daha fazlası gibi diğer Facebook özelliklerine müdahale, öğretmenlerin Web 2.0'ı sınıflarına entegre ederken karşılaştıkları en büyük engellerdendir. Ayrıca bu dikkat dağıtıcı unsurların, öğrencilerin bu özellikler üzerinde daha fazla zaman geçirmelerine neden olabileceğini ve öğretmenlerin yazmayı öğretmek için oluşturdukları Facebook gruplarında gerçek görevlerine tam olarak odaklanmalarını engelleyebileceğini de belirtilmiştir. Bu görüşe ek olarak Bosch (2009), Facebook gibi sosyal ağ araçlarını öğretme ve öğrenmeye entegre etmenin etkinliğini araştıran, dil sınıfında Web 2.0 teknolojisini kullanmanın etkinliğini engelleyen bir engel olabileceğini de ifade etmiştir. Web 2.0 platformlarında (çevrimiçi tartışma panosu, Wiki, EdModo, Facebook vb.) herhangi bir etkinlikten daha fazla öğrenciye sahip olmanın tüm ağı önemli ölçüde yavaşlatacağı sonucuna ulaşmıştır.

Web 2.0 araçlarının yabancı dil sınıflarına entegrasyonunun önündeki diğer bazı engelleri tartışmak gerekirse, eğitim kurumlarındaki teknik araçların eksikliğinin, öğretmenlerin mevcut BİT kaynaklarına ilişkin farkındalığının olmamasının ve öğretmenlerin yetersiz teorik ve pratik eğitimlerinin, öğretmenlerin teknolojiyi, özellikle Web 2.0'ı öğretme ve öğrenme ortamlarında başarılı bir şekilde benimsemelerini engelleyebileceğini söylenebilir. Ancak, öğrenciler ve öğretmenler arasındaki çevrimiçi iletişim arttıkça, uzaktan öğrenenlerin dersi bırakma olasılığı daha da yükselmektedir. Bunun nedeni, öğrencilerin yalnızca iletişim kurmak için iletişim kurmalarını gerektirmenin, öğrenciler çevrimiçi öğrenmeyle başa çıkmakta zorlanırken daha düşük mezuniyet oranlarına yol açabilmesi olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin dijital çağda karşılaştıkları zorluklar çok yönlüdür. Öncelikle öğretmenlerin bilgi teknolojisinin sınıf içinde ve dışında dil öğrenimi için nasıl kullanılacağı konusunda genel bir bilgiye sahip olmaları, avantajları ve dezavantajları konusunda net olmaları ve geleneksel öğretim yöntemleriyle nasıl birleştirilebileceği konusunda net olmaları gerekir. Teknolojinin belirli bir görev için kullanılması, öğretmenin dikkatli bir şekilde planlanması (teknolojiyi sınıflara ne zaman ve nasıl tanıtılacağı, öğrencilerin kullanımından yararlanıp yararlanmayacağı, öğrenciler için uygun faaliyet türü, nasıl yapılması gerektiği vb.) ve dikkate alınması gerekir (Nagy, 2021). Yüz yüze eğitimin mümkün olmadığı durumlar dışında (öğretimi çevrimiçi sınıfa kaydıran Covid salgını gibi), öğretmenler sınıfa teknolojiyi dâhil edip etmemeye karar verme özgürlüğüne sahiptir. Teknolojiyi kullanan etkinlikler, öğrencilerin ihtiyaç ve beklentilerini karşıladıkları sürece genel olarak olumlu bir öğrenme deneyimine yol açabilir. Bu nedenle öğretmenler, öğrenci motivasyonunda rol oynayan faktörleri ve bunların teknoloji kullanımıyla nasıl ilişkili olabileceğini de göz önünde bulundurur. Görev odaklı etkinliklerin, öğrencilere kendilerini evlerinde hissettikleri ve dil becerilerinin yanı sıra yaratıcılık ve eleştirel düşünme gibi tüm potansiyellerini kullanabilecekleri bir öğrenme ortamı sağladığı için fayda sağlayabileceğine inanılmaktadır. Öğretmenler, öğrencilere dil becerilerini sadece sınıfta değil, günlük yaşamda da kullanma fırsatı vermelidir. İnternet ve Web 2.0 teknolojisi öğrenme için değerli kaynaklar

içermesine rağmen, öğrenciler bunların farkında olmayabilir. Öğrencilerin dikkatini bu tür veri tabanlarına çekmek ve bu tür kaynakların kullanımıyla ilgili görevler vermek, dil öğrenimini olumlu yönde etkileyebilir. Ayrıca öğretmenler, öğrencileri öğrenmelerini ve kendilerini keşfetmelerini kendi kendilerine yönetmeleri konusunda teşvik edebilir, bu da eğlenceli ve kolay rastgele öğrenmeye yol açabilir. Bu nedenle öğretmenler, öğrenme sürecinde öğretmen, motive edici, rehber ve öğrenciyi destekleyen rolü üstlenmelidir (Ducate & Lomicka, 2008).

5. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Yabancı bir dil öğrenmek, öğrencilerin sınıf dışında düzenli olarak etkileşime girmesini gerektirir. Evde kişisel dil pratiği yapmak için kullanılacak birçok ücretsiz çevrimiçi okuma ve dinleme kaynağı vardır. Web 2.0 teknolojilerini kullanma olasılıkları çoktur, bu nedenle birçok web sitesi farklı düzeylerde okuma ve dinleme işlevleri sunar. Bu sitelerde genellikle öğrencilerin dil kullanımlarını ve anlamalarını test eden alıştırmalar bulunur, ancak öğrencilerden yaratıcı içeriğe sahip görevler (onlara ve deneyimlerine odaklanarak) yapmalarını istemek onlar için daha zorlayıcı olabilir. Bunlara ek olarak kaynaklar, Web 2.0 teknolojisini ESL sınıfına entegre etmenin etkinliğine meydan okuyabilecek başka bir engel olarak da düşünülebilir. Yeterli kaynak olmadan, diğer tüm koşulların yerine getirilmesine rağmen, bilgi iletişim teknolojilerinin sınıfa dâhil edilmesi anlamlı bir şekilde gerçekleştirilemeyebilir.

Sonuç olarak, bu araştırmada çok sayıda çalışma üzerine yapılan incelemelere dayanarak, Web 2.0 teknolojisinin ESL derslerine entegre edilmesinin, dil öğrenenler için engellerden daha fazla fayda sağladığı açıktır. İngilizce öğretme ve öğrenmede Web 2.0 teknolojisini kullanmak, dil sınıfını yeniden tanımlamaya yardımcı olmanın yanında öğrencilerin nihayetinde İngilizce yeterlilik seviyelerini yükseltmeye yardımcı olabilecek daha anlamlı bir öğrenme sürecine sahip olmalarını sağlamaktadır. Ayrıca, Web 2.0 teknolojisinin, BİT'in göze çarpan özellikleri nedeniyle dil öğretimini ve öğrenmeyi desteklemede hayati bir rol oynadığına inanılmaktadır. İnkâr edilemez bir şekilde, Web 2.0 teknolojisi günümüzde genç öğrenciler arasında popüler olan, yabancı dil eğitime ve çeşitli öğrenme görevlerine entegre edilecek üzerinde birçok çalışma yapılmış ve çeşitli faydalar sağlamış bir motivasyon aracı olarak görünmektedir.

Çalışma sonucunda, Web 2.0 teknolojisinin İngilizcenin ikinci dil olarak öğretildiği sınıflara entegre edilmesinin belirgin engeller barındırmasına rağmen, İngilizceyi ikinci dil olarak öğretme ve öğrenme sürecine ve bu süreçteki öğrenenlerine yönelik faydalarının da fazlaca olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca Web 2.0 teknolojisini yabancı dil derslerine entegre etmenin, dil öğrenenlerin önündeki engelleri ortadan kaldırma kolaylığı sağladığı belirlenmiştir. Nitekim İngilizce öğretme ve öğrenmede Web 2.0 teknolojisinin kullanılması, dil sınıfının yeniden tanımlanmasına yardımcı olmaktadır.

En nihayetinde amaç, öğrencilerin İngilizce yeterlilik düzeylerini artırmaya yardımcı olabilecek daha anlamlı bir öğrenme sürecine sahip olmalarını sağlamaktır. Çalışmanın sonuçlarından hareketle, İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde, Web 2.0 araçlarına daha fazla yer vererek hem öğrenenlerin teknoloji eğitimi sürecine katkıda bulunduğu hem de yabancı dil öğretim sürecindeki öğrenmelerin daha kolay ve kalıcı olmasını sağladığı söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Ajjan, H. & Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt Web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. *Internet and Higher Education*, 11(2), 71-80.
- Al-ali, S. (2014). Possible use of Instagram as a language learning tool. *Issues and Trends in Educational Technology* 2(2), 1-16.
- Bosch, T.E. (2009). Using online social networking for teaching and learning: Facebook use at the University of Cape Town. *Communication* 35(2), 185-200.
- Brady, K.P., Holcomb, L.B. & Smith, B. V. (2010). The use of alternative social networking sites in higher educational settings: A case study of the e-learning benefits of Ning in education. *Journal of Interactive Online Learning*, 9(2), 151-170.
- Chang, C., Pearman, C. & Farha, N. (2012). Second language acquisition: Implications of Web 2.0 and beyond. *Critical Questions in Education* 3(2), 52-64.
- Chartrand, R. (2012). Social networking for language learners: Creating meaningful output with Web 2.0 tools. *Knowledge Management & E-Learning: An International Journal*, 4(1), 97-101.

- Consalvo, M. (2005). *User-centered experiences*. In Consalvo, N., & O’Riordan, K. (Eds.) Internet research annual (pp. 9-10). New York: Peter Lang Publishing.
- Corbin, J. & Strauss, A. (2008). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Thousand Oaks: Sage.
- Ducate, C. L. & Lomicka, L. L. (2008). Adventures in the blogosphere: From blog readers to blog writers. *Computer Assisted Language Learning*, 21(1), 9-28.
- Grandzol, C. J. & Grandzol, J. R. (2010). Interaction in online courses: More is not always better. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 13(2), 1-18.
- Greenhow, C., Robelia, B. & Hughes, J.E. (2009). Learning, teaching, and scholarship in a digital age: Web 2.0 and classroom research: What path should we take now? *Educational Researcher*, 38(4), 246–259.
- Grosbeck, G. (2009). To use or not to use web 2.0 in higher education? *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 1 (1), 478-482.
- Halim, M. S. A. A. ve Hashim, H. (2019). Integrating web 2.0 technology in ESL classroom: A review on the benefits and barriers. *Journal of Counseling and Educational Technology*, 2(1), 19-26.
- Hashim, H., Yunus, M. M., Embi, M. A. & Ozir, N. A. M. (2017). Mobile-assisted language learning (MALL) for ESL learners: A review of affordances and constraints. *Sains Humanika*, 9(1), 45-50.
- Kasapoğlu-Akyol, P. (2010). Using educational technology tools to improve language and communication skills of ESL students. *Novitas-ROYAL*, 4(2), 225-241.
- Kaynar, T. (2019). *Web 2.0 araçlarının yabancı dil öğretiminde kullanımı*. Yayınlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Lomicka, L. & Lord, G. (2016). *Social networking and language learning*. In The Routledge handbook of language learning and technology (281-294). Routledge.
- Martinez, C. D. (2012). Developing metacognition at a distance: sharing students' learning strategies on a reflective blog. *Computer Assisted Language Learning*, 25(2), 199-212.
- Mcloughlin, C. ve Lee, M.J. W. (2007). Social software and participatory learning: Pedagogical choices with technology affordances in the Web 2.0 era introduction: *Social trends and challenges. Ascilite*: 664–675.
- Yunus, M. M., Salehi, H., & Chenzi, C. (2012). Integrating social networking tools into ESL writing classroom: Strengths and weaknesses. *English language teaching*, 5(8), 42-48.
- Nagy, T. (2021). Using technology for foreign language learning: The teacher’s role. *Central European Journal of Educational Research* 3(2), 23–28.
- O’reilly, T. (2009). *What is web 2.0*. O’Reilly Media, Inc.
- Perifanou, M. A. (2009). Language micro-gaming: fun and informal microbloggin activities for language learning. *Communications in Computer and Information Science*, 49, 1-14.
- Sağlık, Z. Y. ve Yıldız, M. (2021). Türkiye’de dil öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik yapılan çalışmaların sistematik incelemesi. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 418-442.
- Shih, Y-C. & Yang, M-T. (2008). A collaborative virtual environment for situated language learning using VEC3D. *Educational Technology & Society*, 11(1), 56-68.
- Sturm, M., Kennell, T., McBride, R. & Kelly, M. (2009). *The pedagogical implications of Web 2.0*. In M. Thomas (Ed.), *Handbook of research on Web 2.0 and second language learning* (ss, 367-384). Hershey, PA: Information Science Reference.
- Tu, C., Blocher, M. & Ntoruru, J. (2008). Integrate Web 2.0 technology to facilitate online professional community: EMI special editing experiences. *Educational Media International*, 45(4), 335–341.

- Wang, S. & Vasquez, C. (2012). Web 2.0 and second language learning: What does the research tell us? *CALICO Journal*, 29 (3), 412-430.
- Warschauer, M. & Grimes, D. (2007). Audience, authorship, and artifact: The emergent semiotics of web 2.0. *Annual Review of Applied Linguistics*, 27, 1-23.
- Wu, W.V., Yen, L. L. & Marek, M. (2011). Using online EFL interaction to increase confidence, motivation, and ability. *Educational Technology & Society*, 14(3), 118-129.
- Yeşilyurt, Ş. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde web 2.0 araçları*. XI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, 16-18.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Young, S. S-C., Wang, Y. H. & Jang, J-S. R. (2010). Exploring perceptions of integrating tangible learning companions in learning English conversation. *British Journal of Educational Technology*, 41(5), 78-83.